

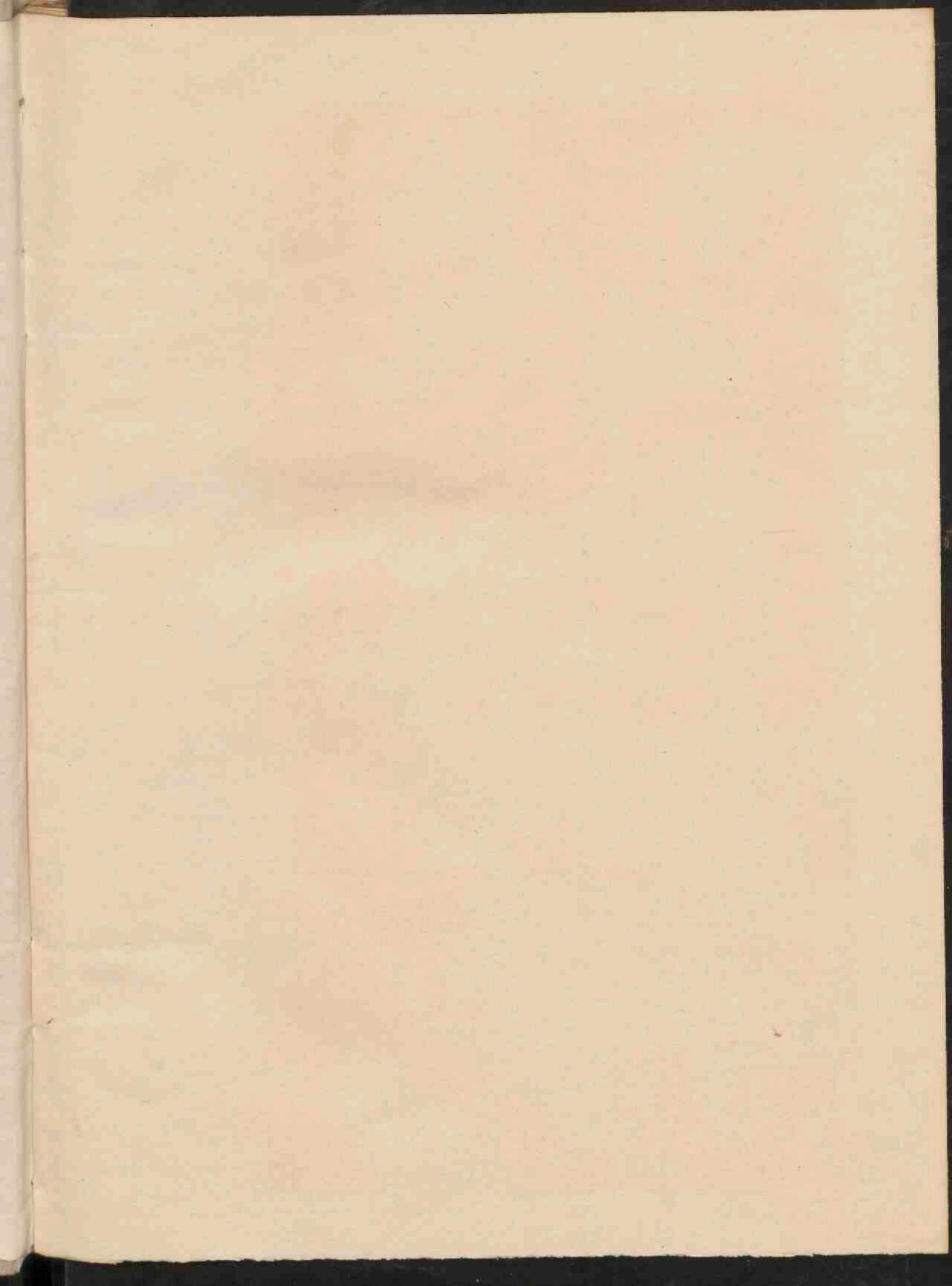
Braunschweigsches Stadtrecht (fragments)

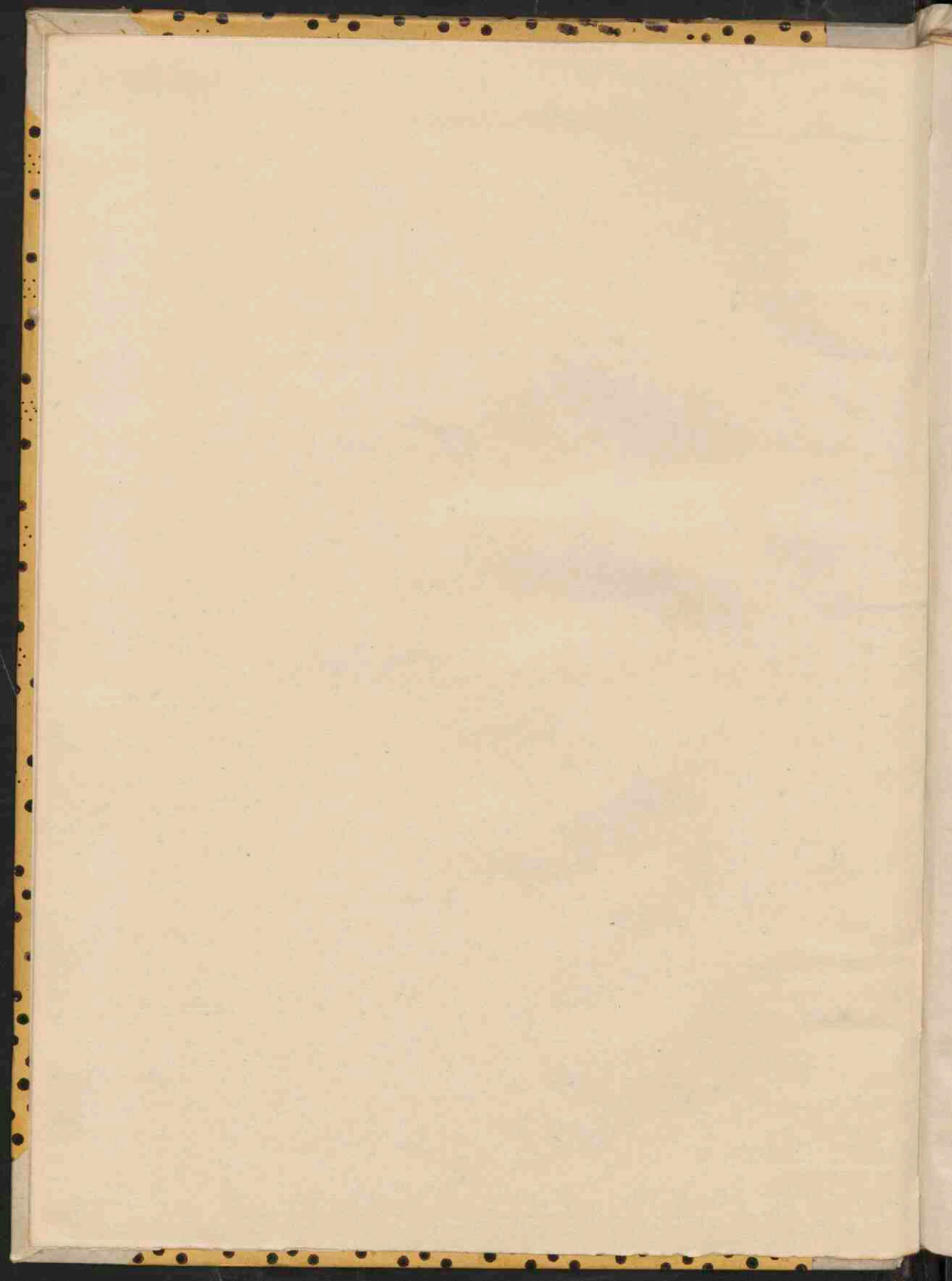
<https://hdl.handle.net/1874/338650>

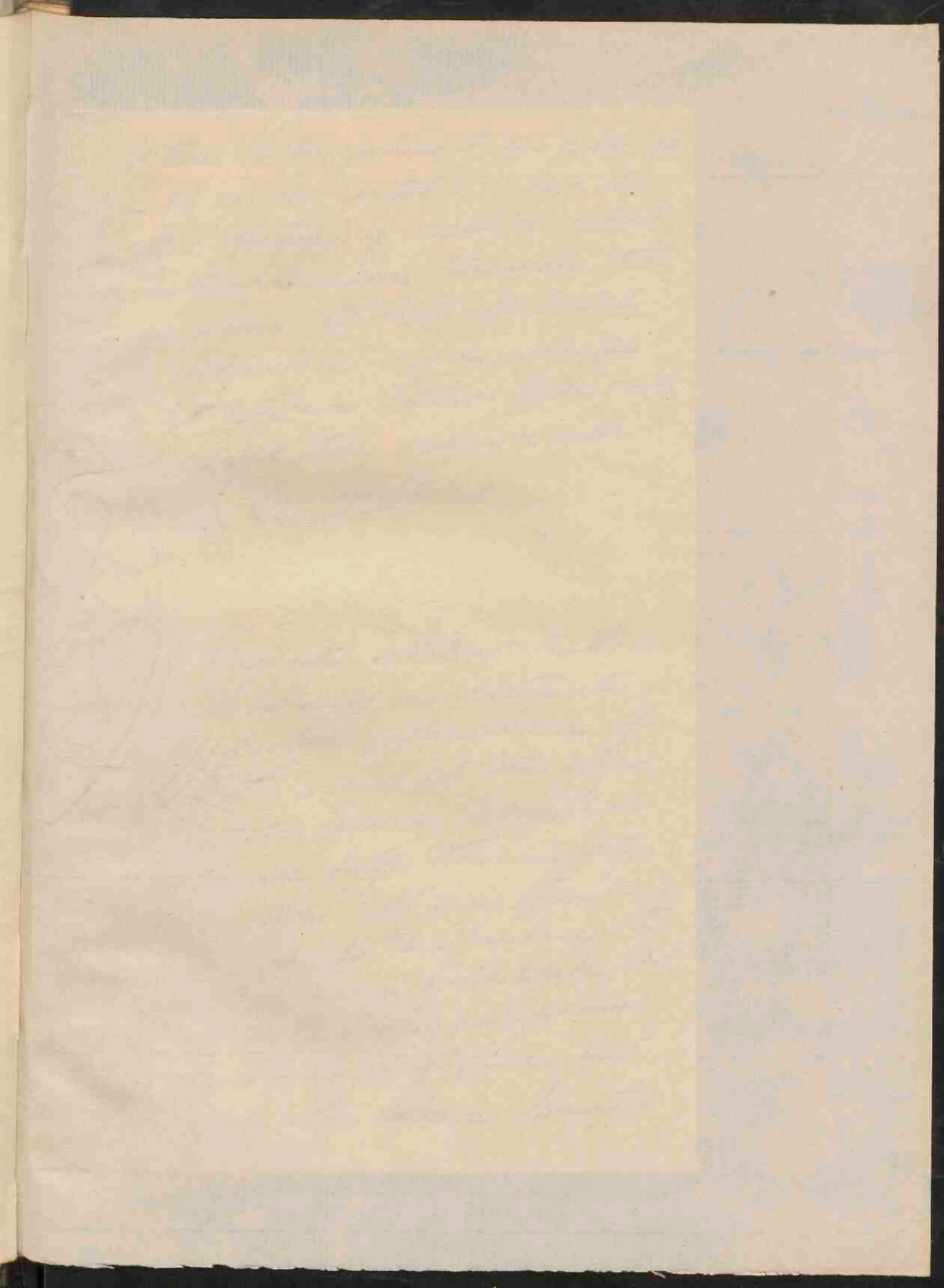
1884
1885

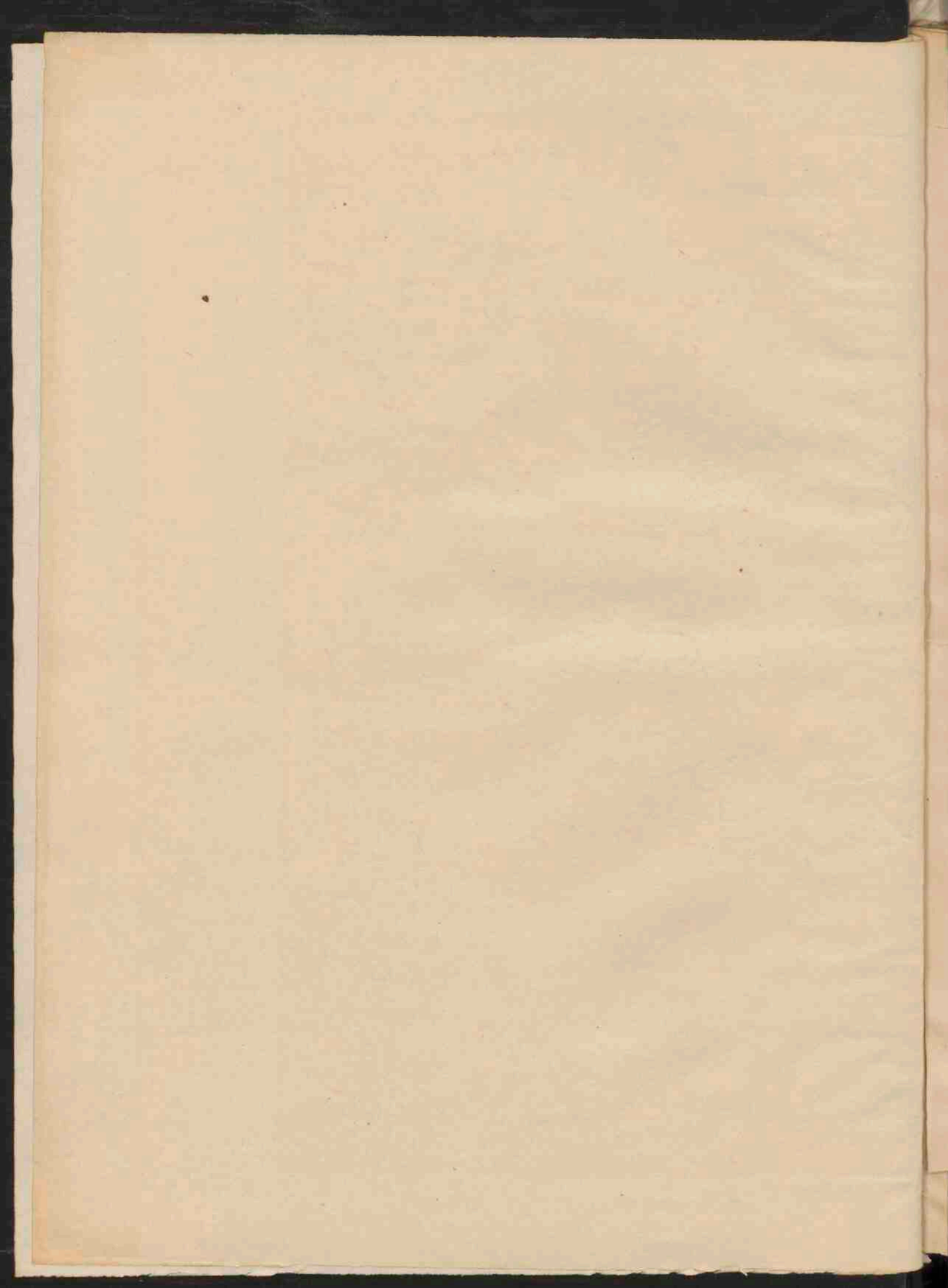
5.7.19

Hs.
5 J 19

De twee bladzijden perkament zijn f. 114, 115,
117 & 119 van een rechtboek (?) over steen,
denk ik in Westfalen of noordelijker, wellicht
ook ^{noord} westelijker dan onze hedendaagse steen,
gelden gelyken. Dit blijkt voldoende de
taal, Saksisch is vooral de woorden (zie
b.v. het byzondere Schiller - liederen omme
alle in Saks. streek voorkomende woord
maescheel (moussell)).

Het bladzijde papier ochtend wel afkomstig van
een of andere verzameling van rechtboeken,
of veelkeur privilegien, geldende voor en of
meer kloosters anders in het Noorden gelyken.
deteel is ruims Saksisch. Enzoverke
"ander vorderen hertogen Ottho und hertogen
Wilhelms tijden" dit zou op Gibe kunne
ziet was in de 13 de eeuw mede Otto
en de 14 de eeuw van Gulik verpand (doch
laf na elker!). Toekende ook opzake van
"ander hertogen Runcborg" (inmer niet
Limburg?); hetzelve adres van Monarchie

doet denken, over n.f. verschillend
Otto's (of de Willens?) hertog zijn
geest. De taal schijnt mij ook
te zuiver Saksisch of Gelders te
kemen 24.

GEMEENTE-ARCHIEF VAN UTRECHT.

N^o.

UTRECHT, den

30 Juni

1904

ONDERWERP:

Bericht op ~~schrijven~~ van

Men gelieve bij het antwoord nauwkeurig de dagteekening en het nummer van dit schrijven te vermelden.

Amice!

Ik kan bij uwe opmerkingen over bijgaande fragmenten niets noemenswaardigs meer voegen. Het eene stuk (op papier) is een fragment van een ordonnantie of privilegebrief, waarbij zekere vorst, denkkelijk wel een Brunswijksche (dacht op wijst hüneborg en de namen, en ook de taal, die geheel dezelfde is als van de andere fragmenten) zijne verhouding vaststelt tot de geestelijke gestichten in zijn gebied.

De andere stukken behoren buiten twijfel tot een stadsrecht, denkkelijk ook uit het Brunswijksche, daar de taal zoover overeenstemt met ^{die} de andere fragmenten.

Beide stukken schijnen mij niet onbelangrijk. Ik zou wel in overweging willen geven, ze te zenden

Aan den

Heer

Prof. J. D. Müller

te

Utrecht

aan een archivaris uit die buurt (Doebner
te Hannover ken ik persoonlijk), om de herkomst
te bepalen. Bleken de stukken bijzonder belang
rijk, dan zou het zelf overweging verdienen ze
af te staan, daar men hier aan deze brokken
toch niets heeft.

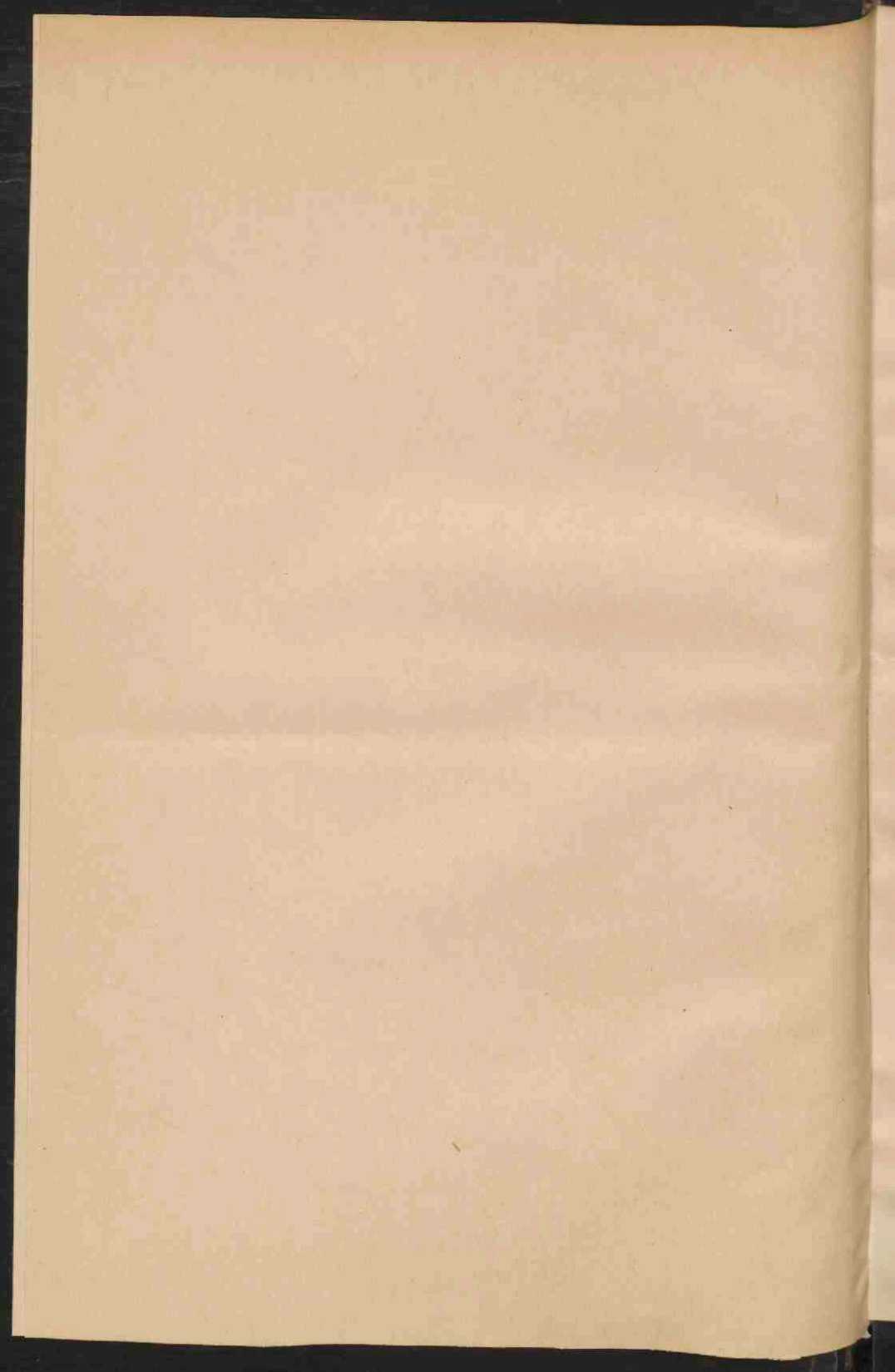
Steeds

t.t.

J. Muller ^{Fr.}

Gaarne kom ik morgen om 5 uur eten
daar ik geheel alleen ben. Doch ik wil dan
gaarne vóór 6 uur van huis, want ik kom nu
gaarne op het laatste oogenblik.

er
st
en
/)
/)
2
/)
ac

Utrecht, 25 Juni 1704

M
Hooggeleerde Heer!

Bijgaande has fragmenten vonden ik
los liggen in een bundeltje allerlei.
Loudt Gy zoo vriendelyk willen
dijn mij voor te lecturen of de vondst
uit een philolegisch aspect nog van
eenig belang is en verdient te worden
bewaard en beschreven In Klachtote
geval houd ik mij vriendelyk aanbiddelyk
voor beschryving door uwe hand.

Met de meeste hoogachting

Uwder.

J. v. v. Somers

Blank page with faint bleed-through text from the reverse side.

Faint bleed-through text, possibly a header or title.

Faint bleed-through text, likely the beginning of a paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

Faint bleed-through text, continuing the paragraph.

vormoget mit beholnisse en alle eren
gesteliken vnde werliken rechten vnde aller
privilegia vnde breue, & se van allen vnsen
vonnaren vnde van vns vnde mit land
vnde luden vnsen vorseruen herfcoep zoned
vnde besunderen hebbet

Vor vmechte & se niemend vnde en hulpen
en & vorsten moest dar nemet wandels vns

so mochten se gesteliken rechten braken

Unde wie en schollet noch en willet do
nemande spaden edder gonen de se in reinge
der vorseruen stuchte besware hindere edder
vorvmechte edder an eren personen an
eren luden edder an eren reinges gude se anuer
dige edder menewis vor sulfruedige ghu
dere edder bewere schuld en edder den eren
dar en boue an sibi sulnen edder an eren
gude van remande reingh sende edd vnuoge
dar wie en nemet wandels vns hulpen
so mochten se gheliken rechten om vns
avite braken to eren vnde eren gude be
scherminge vnde to erhalinge eren sende

**De forsten schullet alle prelaten vnde sin
melinghe by eren vrien fioren lenen vnde**

Wen waren laten
en schollet ok vnde willet alle lbte
promiste vnde andere prelaten vns pap
had in vnsen vorseruen herfcoep & ere
Capitule vnde Counte andrachtige krefet
edder van eren leuheren belcomt sint edder

761885

wardet trulvelken vordien vnde verbidden
vnde der vordienon neme an eren vrienso
sen leuenden edder leuen minnenen gin
deren edder gunden later wo we en dat
mit besched moget helpen weren na ere

Vnne herberge der Clostere vā rade

der vorsten wegenne

Oli hebbet vns vuse amptlind vnde
wan vorwar angerechtet vū herberge vū
deust der Clostere vuser herstop d vns
deustes plegen wo me dat gehald helde
by zeliger dechtusse vuser vorwaren hofe
Otthou ande hertoge Wilhelmes tijde dar
wille we vns vnde vuse amptlind vogede
vnde deure vnde vuse wan scollit sili och
geuzhliken also dar na richte dat noch fo
we en vultet noch se en scollit neme wo
mede vorsten noch degedinget dage edder
samelinge vpe d closterhoue edder in
ere dorpe edder gud leggen

**Hedden d forsten frijgh wo me dat dinc
vnne d herberge holde mit den Clostere**

Hede we auer frijgh van vuser herstop
wegenne edder vū vuser vundersaten
beschermyge wille legde we demme same
linge in ere dorpe edder gud dat scold an
de jate de we mit den vusen in vuser her
stop lumborg hebbet. nicht roren Dorchmal
le we dat maletj also we gudellichest mo

bergen se en mogen beide willen de ok by
 over tyd gelden En weder geue. **De** au
 dat se des oren sinderliker En apeler er
 nod wegen nicht mochten don. **En** soelde
 one de gylde tho raden En helpen dat
 se schult gegulden worde. **En** datte der
 stad aller bequiest wer. **Dat** scholde deme
 so gesat in En wert gesat werden by des
 raad's tyden vnd eyn zene se vt rade gruge

Welt unser berger eyne hinc **xxxiii**:-
 fraken eder wyff nymet zene men hinc
 zen lodige mark mede gyfft de mach heb
 den gyste to vestich schottelen En nicht mer
 ane wyff drosten En wyff schenke. **En** spel

Gift men eyne acchten **xxxv**:- **Leide**
 tien mark mede se mach he to vertich schotte

Gift men eyne **xxxvi**:- **Len** gelben
 sefurd mark mede se mach he to drittich
 schottelen gyste hebben En sette **xxxvii**:-

Wene dat me vertich mark eder myn
 were vertich mark mede gift En litten
 zet is de mach to deme meysten to thom
 tich schottelen hebben. **Doch** en seil me to
 der schottelen nicht mer wen thuy lude sette

JOHANNES CHRISTOPHORUS.

De... Coranus

Ende mē sal des auendes hebbe vif gerichtē
End nicht mer En des morges ses gerichtē

De brodegam ene xxxviii En nicht mer
sal neyne gaue vth geue wene der brud
vrene vader vnde over monder En susterē
vnd broderē ok deme gelik sal de brud
ok nicht geue wene deme brodegame In syne
me vndere monder suster vnde broder En
geude se au der nicht so mochte de brodegam
geue der brud En dar tfo or voeren de der
brud negesten weren vnde de brud dem bro
degame En dar to voeren smen negesten

De rad en sal ok neynen geru xxxix
den van sande geuen icht se on gesat werde

Men ene sal ok neyne gerude xl
hebben to der hochtind wene de onser stad

De brodegam ene sal ok over neynen
dichter vorseiden wene twiges xli

We dyser dinge also nicht ene holt de
sal deme rade vyff mark geue xliii

Allerleye gud dar de man mede besteruet
dat gehort alle to deme erue datte sy ok
eygen edder leen edder varende gud nu
salme to deme ersten geuen via deme erue

Dat herwede dat behort deme eldste sonen
 edder deme eldsten swert mage icht dare
 ney sone en is **N**ach deme herwede so stal
 men monß **deyl** **S**eb nymet de tweedde
 den haluen deyl **E**nde de eruen beholden den
 anden halue deyl **T**o deme monß deyle hort
 alle ppyse dede dode man in smen were had
 de edder **E**nich man va smer wegen ane
 huße edder an houe **A**lpe by name alle vlesst.
 gecodet. grone. droge. smer. smalt. **E**nde alle
 gebarkene brod **A**lterleye drank. alle koke
 ppyse. erwete. bonen. grutte. man. henep. se
 nep. **C**ryste. haringe. stok. cryste. bucking.
 botter. eyger. heye. **A**lle molken. **E**zypollen.
 knoflok. oly. roven. **E**n alle aff gebroene
 onet. alle kande. gemalen. edder gebrok. **o**
Sonich. lactuaru. **C**ryger. rosm. mandelen. ryß.
En alle dat dat men gemeyliken eten edder
 drinke mach. ro. edder gehoket. dat men
 nicht vth der erden grane. en dorff. edder
 van bomen breken. edder dode. **E**nde dar
 en boven. alle maste stome. **E**n nicht mer ge
 horet to deme monß deyle **W**e dat hir is
 benomet **D**ar nach so nymet de tweedde

missibly

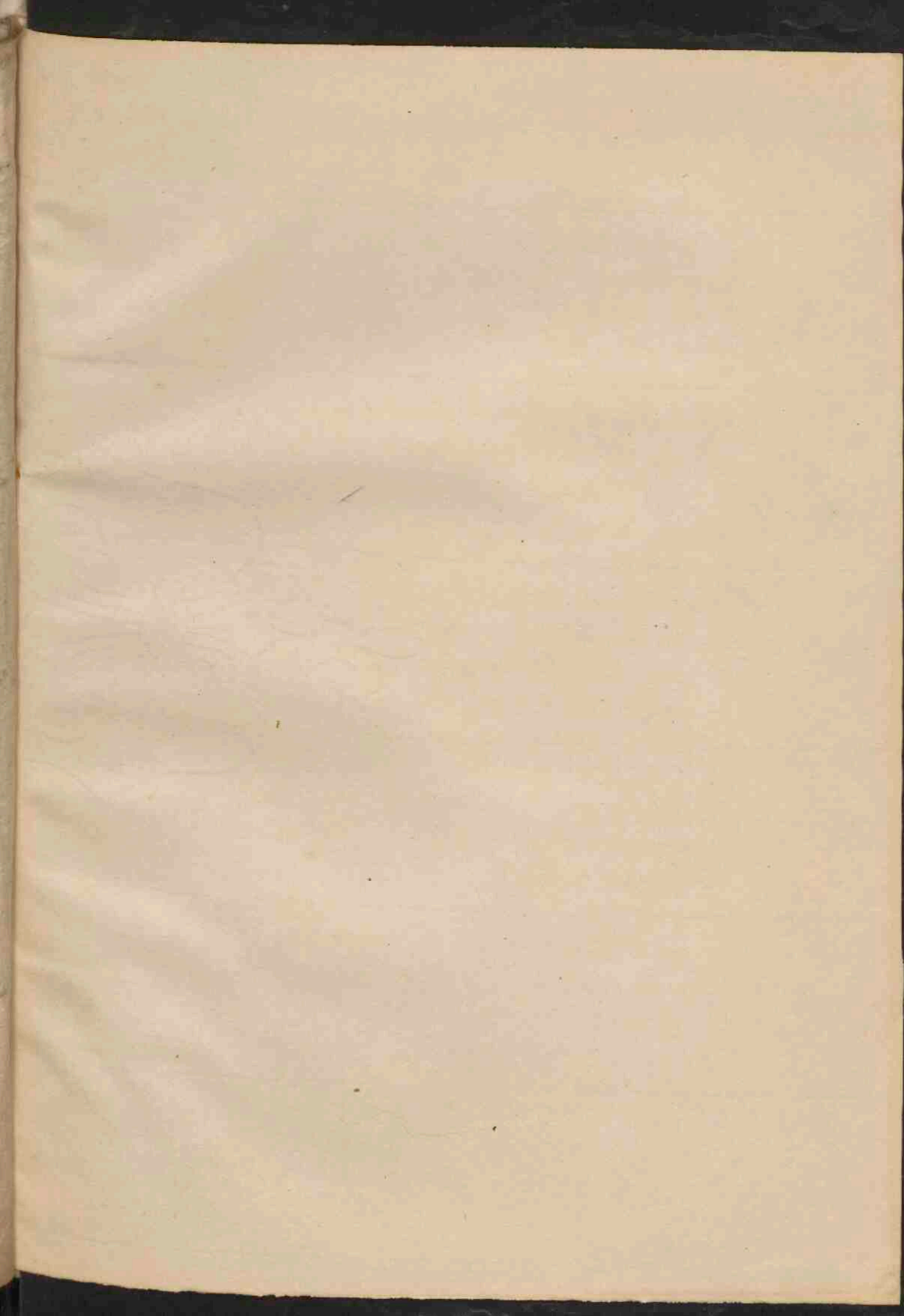
U

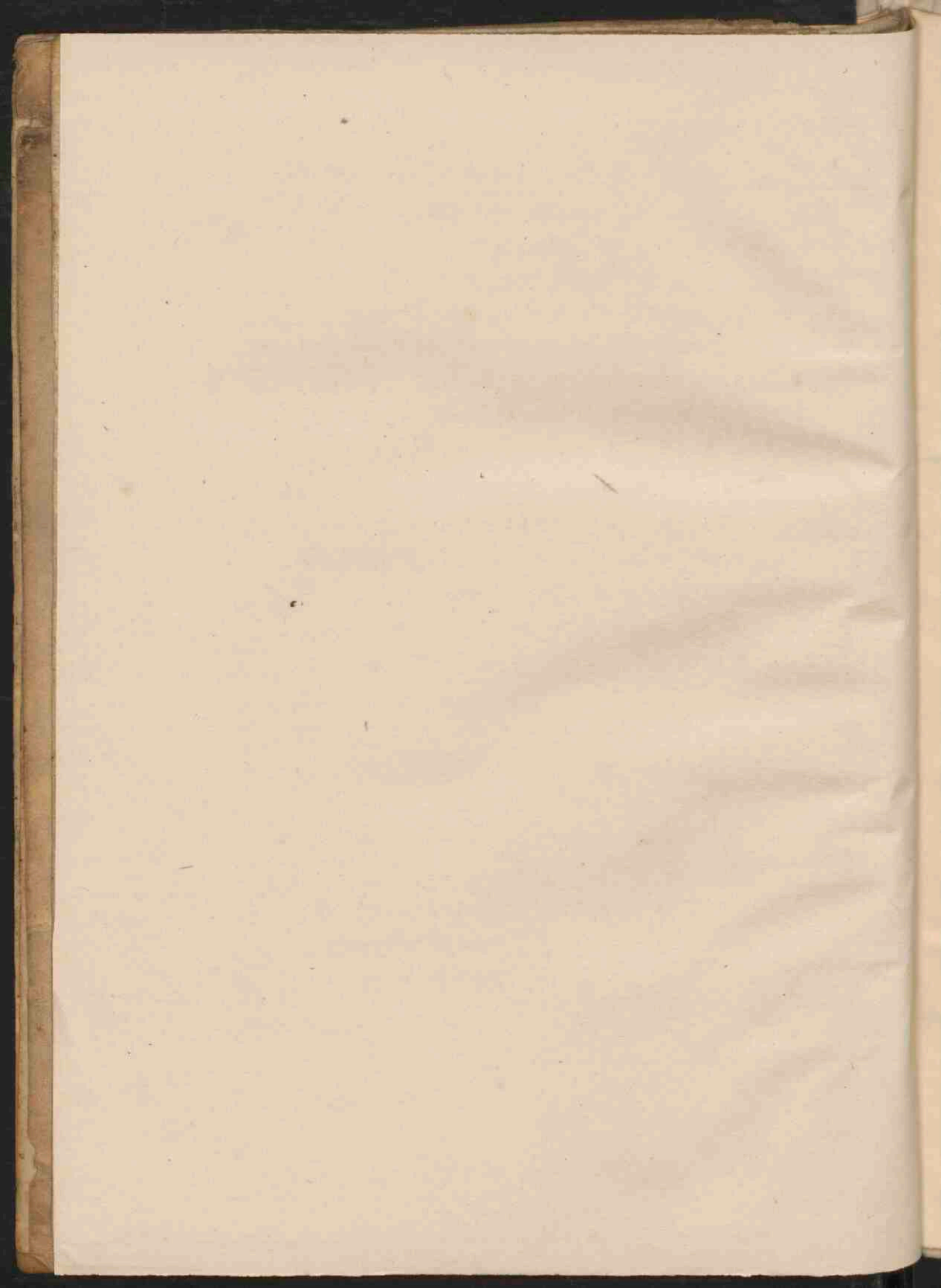
im

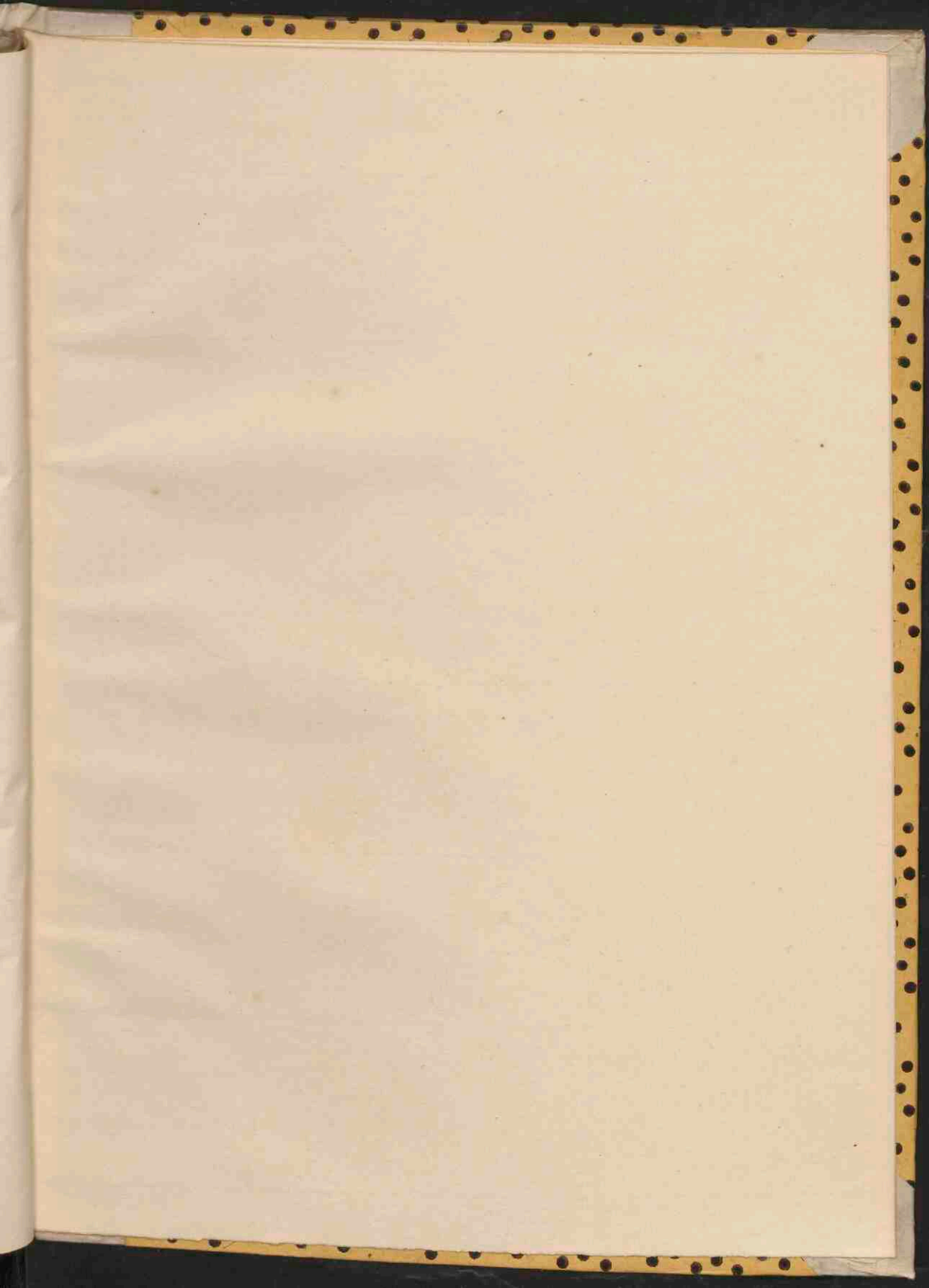
U

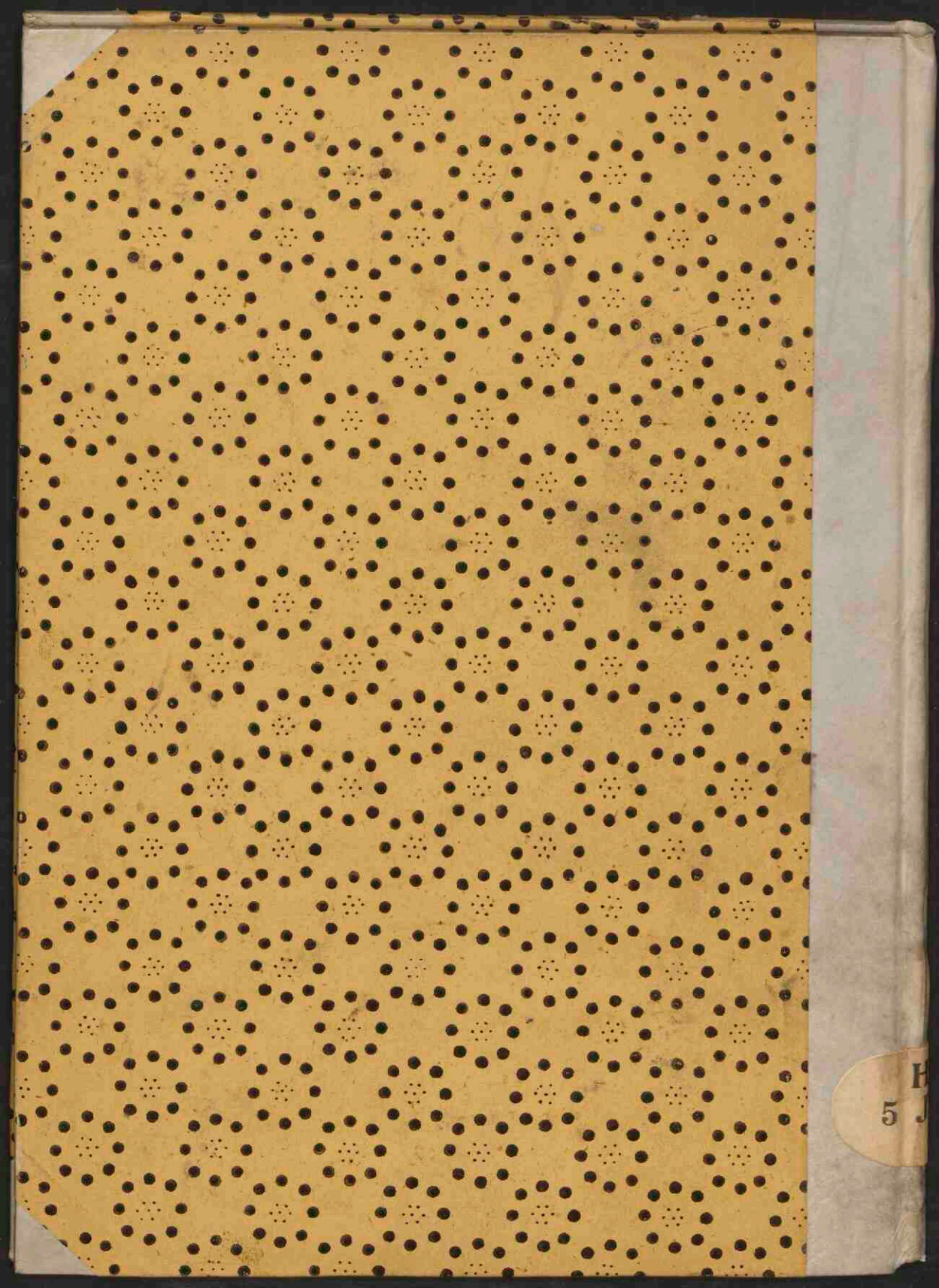

Johannes Gryffonius
Prætor

H
5